

JAVNA AGENCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARSTVO KONKURENCE

Dunajska 58, 1000 Ljubljana

T: 01 478 35 97

F: 01 478 36 08

E: gp.avk@gov.si

www.varstvo-konkurence.si

Številka: 3061-16/2017-11

Datum: 10. 11. 2017

Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence, Dunajska 58, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: Agencija), izdaja v senatu, ki ga sestavljajo Andrej Matvoz kot predsednik senata ter ob sodelovanju dr. Aleša Kuharja, Francija Pušenjaka, Simona Tantegela in Andreja Praha kot članov senata, na podlagi 12. in 12.o člena Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence¹ (v nadaljevanju: ZPOMK-1), v zadevi presoje koncentracije podjetij Fersped, mednarodna špedicija, d.o.o., Parmova 37, 1000 Ljubljana, ki ga zastopa direktor Metod Podkrižnik, in ki ga po pooblastilu zastopa podjetje RMG, pravno svetovanje in korporativno upravljanje, d.o.o., Zaloška cesta 69, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: FERSPED), in VV-LOG, špedicija in transport, d.o.o., Ankaranska cesta 5B, 6000 Koper- Capodistria, ki ga zastopata direktorja Daniel Tomljanovič in Dean Peršič (v nadaljevanju: VV-LOG), na zahtevo, na nejavni seji dne 10. 11. 2017 naslednjo

ODLOČBO

1. Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence koncentraciji podjetij Fersped, mednarodna špedicija, d.o.o., Parmova 37, 1000 Ljubljana, in VV-LOG, špedicija in transport, d.o.o., Ankaranska cesta 5B, 6000 Koper- Capodistria, ne nasprotuje. Koncentracija je skladna s pravili konkurence.
2. Med postopkom niso nastali posebni stroški.

Obrazložitev

I. PRIGLASITEV IN STRANKA POSTOPKA

1. Agencija je dne 28. 7. 2017 prejela priglasitev koncentracije, ki naj bi nastala na podlagi pridobitve izključne kontrole podjetja FERSPED nad podjetjem VV-LOG. Koncentracijo je priglasilo podjetje FERSPED (v nadaljevanju tudi: priglasitelj).
2. Predmet koncentracije je nakup 2/3 poslovnega deleža podjetja VV-LOG in s tem pridobitev celote tega podjetja (slednje je imetnik lastnega, 1/3 poslovnega deleža²), ki ga bo priglasitelj pridobil ob izpolnitvi vseh odložnih pogojev³ iz Pogodbe o prodaji in nakupu poslovnih deležev (v nadaljevanju: Pogodba) z dne 30. 6. 2017⁴. Navedeno Pogodbo so sklenili Dean Peršič, [redacted] ter Daniel Tomljanovič, [redacted].

¹ Uradni list RS, št. 36/08, 40/09, 26/11, 87/11, 57/12, 39/13 Odl.US: U-I-40/12-31, 63/13-ZS-K, 33/14 76/15 in 23/17.

² Lastni poslovni delež nima nobenih članskih pravic in ne vpliva na ekonomsko vrednost podjetja VV-LOG, zato ostane kot tak v podjetju VV-LOG tudi po opravljeni prodaji 2/3 poslovnega deleža (dokument št. 3061-16/2017-1, točka 2.2 (c) in priloga tega dokumenta št. 4, uvodna določba).

³ Odložni pogoji skladno s 4. točko Pogodbe (dokument št. 3061-16/2017-1, priloga št. 4).

⁴ Dokument št. 3061-16/2017-1, priloga št. 4.

[redacted] kot prodajalca⁵ in podjetje FERSPED kot kupec. Na ta način bo priglasitelj pridobil izključno kontrolo nad podjetjem VV-LOG.

3. Kupnina za odkup 2/3 osnovnega kapitala podjetja VV-LOG znaša [redacted] EUR.
4. V skladu s prvim odstavkom 43. člena ZPOmK-1 morajo udeleženci koncentracije le-to priglasiti pred začetkom njenega izvrševanja, vendar najpozneje v 30 dneh od sklenitve pogodbe ali objave javne ponudbe ali pridobitve kontrole, pri čemer začne rok za priglasitev teči s prvim od teh dogodkov. Priglasitev mora vsebovati vse elemente, ki jih natančneje določa na podlagi šestega odstavka 43. člena ZPOmK-1 sprejeta Uredba o vsebini obrazca za priglasitev koncentracije podjetij⁶ (v nadaljevanju: Uredba). Ker je bila priglasitev nepopolna, jo je priglasitelj na poziv Agencije dne 21. 9. 2017, 12. 10. 2017 in 19. 10. 2017 ustrezno dopolnil, s čimer je priglasitev postala popolna.⁷
5. Skladno z določili Zakona o upravnih taksah⁸ (v nadaljevanju: ZUT) je priglasitelj dne 26. 7. 2017 plačal upravno takso po tarifni številki 48 v znesku 2.000,00 EUR⁹.
6. Glavna dejavnost priglasitelja je špedicija in druge spremljajoče prometne dejavnosti, ki obsegajo organizacijo transporta v železniškem, cestnem, pomorskem in zračnem prometu, (začasno) skladiščenje v okviru špedicijske dejavnosti, pretovorne storitve, ladijsko agenturo, carinsko zastopanje ter druge s tem povezane prometne dejavnosti. Podjetje FERSPED je največji železniški špediter v Sloveniji ter med večjimi na območju JV Evrope¹⁰. Je obvladujoče podjetje Skupine Fersped, v katero poleg priglasitelja spadata še njegovi odvisni podjetji Fercargo, d.o.o., Sarajevo (70 % lastniški delež) in Ferit S.r.l., Trst (80 % lastniški delež). Navedeni podjetji se ukvarjata z logistiko v železniškem transportu in sta v manjši meri dejavni tudi na trgu Republike Slovenije. Podjetje FERSPED ima prav tako poslovni delež v podjetju CKTZ Zagreb, d.o.o. (29,14 %), vendar slednje ne ustvarja prihodkov na slovenskem trgu. Gospodujoče podjetje priglasitelja je podjetje Slovenske železnice, d.o.o. (100 % poslovni delež; v nadaljevanju: SŽ), katerega ustanovitelj in edini družbenik je Republika Slovenija. Slednje je organizirano kot holding in obvladuje Skupino Slovenske železnice (v nadaljevanju: Skupina SŽ), kamor sodijo poleg Skupine Fersped še sledeča podjetja, katerih izključni oz. večinski lastnik je podjetje SŽ.: SŽ-Tovorni promet, d.o.o.¹¹, SŽ-Potniški promet, d.o.o.¹², SŽ-Infrastruktura, d.o.o.¹³, SŽ-Vleka in tehnika, d.o.o.¹⁴, SŽ-ŽIP storitve, d.o.o.¹⁵, SŽ-Železniško gradbeno podjetje

⁵ Vsak od prodajalcev je imetnik 1/3 poslovnega deleža podjetja VV-LOG (dokument št. 3061-16/2017-1, priloga št. 4).

⁶ Uradni list RS, št. 36/09 in 3/14.

⁷ Dokument št. 3061-16/2017-5, 3061-16/2017-6, 3061-16/2017-7 in 3061-16/2017-9.

⁸ Uradni list RS, št. 106/10-UPB5 in 14/15.

⁹ Dokument št. 3061-16/2017-1, priloga št. 3.

¹⁰ Vir: <http://www.fersped.si/content.php?language=si§ion=75>.

¹¹ Podjetje SŽ: 100 % poslovni delež. Podjetje je dejavno na področju prevoza blaga in spremljajočih storitev.

¹² Podjetje SŽ: 100 % poslovni delež. Podjetje izvaja obvezno gospodarsko javno službo prevoza potnikov v notranjem prometu.

¹³ Podjetje SŽ: 100 % poslovni delež. Podjetje izvaja obvezno gospodarsko javno službo vzdrževanja javne železniške infrastrukture (v nadaljevanju: JŽI) in vodenja prometa na JŽI ter gospodarjenja z JŽI.

¹⁴ Podjetje SŽ: 100 % poslovni delež. Podjetje opravlja dejavnost vzdrževanja, predelave in novogradnje železniških vozil, proizvodnje kovinskih in drugih izdelkov ter storitev vleke za polniški in tovorni promet.

¹⁵ Podjetje SŽ: 100 % poslovni delež. Podjetje je dejavno na področju upravljanja, vzdrževanja, čiščenja in varovanja objektov ter čiščenja mobilnih sredstev Slovenskih železnic.

Ljubljana, d.d.¹⁶, Prometni institut, d.o.o.¹⁷, SŽ-Železniška tiskarna, d.d.¹⁸ ter njihova odvisna podjetja¹⁹

7. Za podjetje VV-LOG, tako kot za podjetje FERSPED, predstavlja špedicija in druge spremljajoče prometne dejavnosti njegovo glavno dejavnost, v okviru katere izvaja carinske storitve, organizacijo transporta (kopenskih - cestnih in pomorskih prevozov), posredniške storitve (ladijska agentura) ter (začasno) skladiščenje in carinjenje. Prevzeto podjetje se ukvarja še s posredništvom pri prodaji goriva in v minimalnem obsegu z oddajo nepremičnin. Podjetje VV-LOG nima odvisnih podjetij. Osnovni kapital podjetja je razdeljen na tri enake poslovne deleže, pri čemer sta Dean Peršić in Daniel Tomljanović lastnika dveh poslovnih deležev, preostali delež pa predstavlja lastni poslovni delež podjetja VV-LOG.
8. Priglasitelj je kot gospodarsko utemeljitev koncentracije navedel, da prevzem podjetja VV-LOG s strani podjetja FERSPED predstavlja, glede na rezultate poslovanja ciljnega podjetja, donosno naložbo, ki omogoča zagotavljanje primerne donosa na kapital. Po predvidevanjih priglasitelja naj bi vrednost podjetja VV-LOG z rastjo poslovanja in uspešnim nadzorovanjem in obvladovanjem tveganj narasla, za to pa je treba zagotoviti tako kontrolo nad ciljnim podjetjem, ki bo omogočila uresničevanje in izvajanje ustrezne politike korporativnega upravljanja. Priglasitelj torej pričakuje, da bo naložba v ciljno podjetje donosna, poleg tega pa naj bi koncentracija pripeljala do določenih sinergij in koristi iz tega naslova (prihodkovne sinergije: pridobitev novih trgov, razširitev prodajnih storitev in blagovnih skupin; stroškovne sinergije: prihranki pri skupni nabavi, svetovalnih storitvah (npr. računovodstvo), skupnih IT licencah, stroških marketinga, itd).²⁰

II. PODREJENOST ZPOmK-1

A. Koncentracija

9. ZPOmK-1 v prvem odstavku 10. člena določa, da gre za koncentracijo podjetij pri trajnejših spremembah kontrole nad podjetjem, in sicer (i) pri združitvi dveh ali več predhodno neodvisnih podjetij ali delov podjetij ali (ii) kadar ena ali več fizičnih oseb, ki že obvladuje najmanj eno podjetje, ali kadar eno ali več podjetij z nakupom vrednostnih papirjev ali premoženja, s pogodbo ali kako drugače pridobi neposredno ali posredno kontrolo nad celoto ali deli enega ali več podjetij ali (iii) kadar dve ali več neodvisnih podjetij ustanovi skupno podjetje, ki opravlja vse funkcije samostojnega podjetja z daljšim trajanjem.
10. Kontrolo nad podjetjem ali njegovim delom v smislu prejšnjega odstavka pomenijo pravice, pogodbe ali druga sredstva, ki ločeno ali skupaj in ob upoštevanju okoliščin ali predpisov omogočajo izvajanje odločilnega vpliva nad tem podjetjem ali delom podjetja, in sicer zlasti (i) lastništvo ali pravice do uporabe celotnega ali dela premoženja podjetja ter (ii) pravice ali pogodbe, ki zagotavljajo odločilen vpliv na sestavo, glasovanje ali sklepe organov podjetja.
11. V obravnavanem primeru je koncentracija nastala dne 30. 6. 2017 s sklenitvijo Pogodbe, na podlagi katere bo podjetje FERSPED pridobilo 2/3 poslovni delež v osnovnem kapitalu

¹⁶ Podjetje SŽ: 79,82 % kapitalski delež. Podjetje se ukvarja z novogradnjo, obnovo in vzdrževanjem železniških prog ter drugih objektov železniške infrastrukture ter gradnjo objektov visoke gradnje.

¹⁷ Podjetje SŽ: 100 % poslovni delež. Podjetje je dejavno na področju raziskav in razvoja tehnologije prometa ter prometne infrastrukture, informacijske podpore, razvoja programske opreme, ipd.

¹⁸ Podjetje SŽ: 64,28 % kapitalski delež. Podjetje opravlja tiskarska in knjigoveška dela (tiskanje vozovnic, službenih vozniških redov, promocijskega gradiva in obrazcev).

¹⁹ Odvisno podjetje podjetja SŽ-Tovorni promet d.o.o.: podjetje SI Cargo Logistics, d.o.o., Beograd (100 % lastniški delež); odvisno podjetje podjetja SŽ-ŽIP storitve, d.o.o.: Calidus SoL d.o.o. (100 % lastniški delež); odvisna podjetja podjetja SŽ-Železniško gradbeno podjetje Ljubljana, d.d.: Kamnolom Verd. d.o.o. (96,34 % lastniški delež), SŽ-ŽGP, d.o.o. Beograd (100 % lastniški delež), SŽ-ŽGP, d.o.o. Podgorica (100 % lastniški delež).

²⁰ Dokument št. 3061-3/2017-1, točka 2.7 in priloga 9.

podjetja VV-LOG. Zaradi lastnega poslovnega deleža podjetja VV-LOG v višini 1/3 osnovnega kapitala, bo pridobitev 2/3 poslovnega deleža pomenila dejansko pridobitev izključne kontrole podjetja FERSPED nad podjetjem VV-LOG.

12. Takšna pridobitev kontrole nad podjetjem pomeni koncentracijo v smislu druge alineje prvega odstavka 10. člena ZPOMK-1, ki določa, da gre za koncentracijo pri trajnejših spremembah kontrole nad podjetjem, in sicer, ko eno ali več podjetij z nakupom vrednostnih papirjev ali premoženja, s pogodbo ali kako drugače pridobi neposredno ali posredno kontrolo nad celoto ali deli enega ali več podjetij.
13. Nastanek koncentracije v smislu prvega odstavka 10. člena ZPOMK-1 pomeni tako imenovani pravni pogoj, ki je poleg izpolnjevanja ekonomskega pogoja, določenega v prvem odstavku 42. člena ZPOMK-1, nujni opredelilni element koncentracije. Če sta izpolnjena oba pogoja, nastane obveznost priglasitve in presoje po ZPOMK-1.

B. Preseganje pragov po prvem odstavku 42. člena ZPOMK-1

14. ZPOMK-1 v prvem odstavku 42. člena določa, v katerih primerih morajo udeleženci koncentracije le-to priglasiti Agenciji. Priglasitev je potrebna, če je skupni letni promet v koncentraciji udeleženih podjetij skupaj z drugimi podjetji v skupini v predhodnem poslovnem letu na trgu Republike Slovenije presegele 35 mio EUR in če je letni promet prevzetega podjetja skupaj s podjetji v skupini presegele 1 mio EUR.
15. Iz predloženih finančnih podatkov priglasitelja in javno dostopnih podatkov izhaja, da je podjetje FERSPED skupaj z drugimi podjetji v skupini v poslovnem letu 2016 na trgu Republike Slovenije ustvarilo 205.832.704 EUR²¹ čistih prihodkov od prodaje, promet, ki ga je ustvarilo v tem letu na slovenskem trgu podjetje VV-LOG, pa je znašal [redacted] EUR²². Navedeno pomeni, da je presežen prag 35 mio EUR letnega prometa, določen v prvi alineji prvega odstavka 42. člena ZPOMK-1, ter hkrati prag 1 mio EUR letnega prometa prevzetega podjetja skupaj z drugimi podjetji v skupini v predhodnem poslovnem letu na trgu Republike Slovenije, določen v drugi alineji prvega odstavka 42. člena ZPOMK-1.
16. Podrejenost koncentracije določbam ZPOMK-1 in s tem obveznost priglasitve Agenciji nastane, ko sta kumulativno izpolnjena oba pogoja – pravni in ekonomski. V primeru predmetne koncentracije sta izpolnjena oba pogoja, zaradi česar je zadevna koncentracija podrejena določbam ZPOMK-1.

C. Pristojnost Agencije

17. Na podlagi tretjega odstavka 21. člena Uredbe o združitvi ES nobena država članica ne sme uporabiti svojega nacionalnega prava o konkurenci za katero koli koncentracijo z razsežnostjo EU. Dolžnost Agencije torej je, da za vsako koncentracijo preveri, ali le-ta nima razsežnosti EU.²³
18. Na podlagi drugega odstavka 1. člena Uredbe ES o združitvah ima koncentracija podjetij razsežnost EU, kadar: (a) vsa udeležena podjetja na svetovnem trgu skupno ustvarijo več kakor 5.000 mio EUR skupnega prometa in (b) skupni promet na trgu EU vsakega od vsaj dveh udeleženih podjetij presega 250 mio EUR, razen če vsako od udeleženih podjetij

²¹ Letno poročilo 2016 Slovenske železnice, d.o.o. in skupina Slovenske železnice, točka 3.6.2.1, str. 162 in dokument št. 3061-16/2017-5, dopolnitev točke 2.5 Obrazca (točka 2 a), str. 1).

²² Dokument št. 3061-16/2017-5, dopolnitev točke 2.5 Obrazca (točka 2 b), str. 3).

²³ Glej sodbo Sodišča EU z dne 14. julija 2006 v zadevi Endesa SA proti Komisiji, T-417/05, Zodl. 2006 str. II-2533, točki 99 in 100.

ustvari več kakor dve tretjini svojega skupnega prometa na trgu EU v eni in isti državi članici. Koncentracija, ki ne doseže pragov iz drugega odstavka 1. člena Uredbe ES o združitvah, ima na podlagi tretjega odstavka 1. člena Uredbe ES o združitvah razsežnost EU, če: (a) vsa udeležena podjetja na svetovnem trgu skupno ustvarijo več kakor 2.500 mio EUR skupnega prometa, (b) vsa udeležena podjetja v vsaki od vsaj treh držav članic skupno ustvarijo več kakor 100 mio EUR skupnega prometa, (c) vsako od vsaj dveh udeleženih podjetij v vsaki od vsaj treh držav članic za namen odstavka (b) ustvari več kakor 25 mio EUR skupnega prometa in (d) skupni promet na trgu EU vsakega od vsaj dveh udeleženih podjetij presega 100 mio EUR, razen če vsako od udeleženih podjetij ustvari več kakor dve tretjini svojega skupnega prometa na trgu EU v eni in isti državi članici.

19. Agencija ugotavlja, da priglašena koncentracija po nobenem izmed kriterijev Uredbe o združitvi ES nima razsežnosti EU. Kumulativni prihodki podjetij v skupini priglasitelja in podjetja VV-LOG znašajo po podatkih za leto 2016 393.481.470 EUR.²⁴ Agencija ugotavlja, da v koncentraciji udeležena podjetja na svetovnem trgu v poslovnem letu 2016 niso ustvarila letnega prometa, ki bi presegel 5.000 mio EUR (točka a. drugega odstavka 1. člena Uredbe ES o združitvah) in tudi ne prometa, ki bi presegel 2.500 mio EUR (točka a. tretjega odstavka 1. člena Uredbe o združitvi ES). Glede na to, da morajo biti pogoji izpolnjeni kumulativno, iz obrazloženega sledi, da zadevna koncentracija nima razsežnosti EU, niti po drugem odstavku 1. člena Uredbe ES o združitvah, niti po tretjem odstavku 1. člena Uredbe ES o združitvah, zato je izključna pristojnost za izvedbo presoje skladnosti zadevne koncentracije s pravili konkurence, na podlagi nacionalnega prava o konkurenci, na Agenciji.

III. SKLADNOST KONCENTRACIJE S PRAVILI KONKURENCE

A. Upoštevni proizvodni oziroma storitveni trg in upoštevni geografski trg

20. Upoštevni proizvodni oziroma storitveni trg je v skladu s 7. točko 3. člena ZPOMK-1 definiran kot trg, ki praviloma vključuje vse liste proizvode ali storitve, ki jih potrošnik ali uporabnik šteje za zamenljive ali nadomestljive glede na njihove lastnosti, ceno ali namen uporabe. Upoštevni proizvodni trg se lahko določi na podlagi zamenljivosti povpraševanja, zamenljivosti ponudbe, potencialne konkurence ter morebitnih ovir za vstop na trg.
21. Upoštevni geografski trg je v skladu z 8. točko 3. člena ZPOMK-1 definiran kot trg, ki praviloma vključuje območje, na katerem si konkurenti na upoštevni proizvodni oziroma storitveni trgu medsebojno konkurirajo pri prodaji ali nakupu proizvodov ali storitev, na katerem so pogoji konkurence dovolj homogeni in ki ga je mogoče razlikovati od sosednjih območij, ker so pogoji konkurence na njih občutno drugačni. Dejavniki, ki so ključni pri presoji upoštevnege geografskega trga, so različne pravne zahteve, standardi, davčna bremena, transportni stroški, cenovne razlike med različnimi deli trga, tržne navade ipd.
22. Pri presoji koncentracije je Agencija ugotavljala, ali prihaja do prekrivanja dejavnosti v koncentraciji udeleženih in z njimi povezanih podjetij na katerem od trgov, kjer le-ta nastopajo, ali do povezav, ki bi omejevale konkurenco na katerem od z njimi tesno povezanih trgov. Horizontalne koncentracije podjetij je mogoče opredeliti kot koncentracije, v katerih udeležena podjetja poslujejo na istih upoštevni trgih, za vertikalne koncentracije

²⁴ Letno poročilo 2016 Slovenske železnice, d.o.o. in skupina Slovenske železnice, točka 3.6.2.1, str. 162, in Letno poročilo podjetja VV-LOG; Izkaz poslovnega izida (vir: Ajpes).

pa štejejo vse tiste koncentracije, v katerih so udeležena podjetja dejavna na različnih stopnjah oskrbne verige.

23. Priglasitelj je navedel, da se dejavnosti v koncentraciji udeleženih in z njimi povezanih podjetij prekrivajo na trgu špedicijskih in drugih spremljajočih prometnih dejavnosti (v nadaljevanju: trg špedicije). Ciljno podjetje VV-LOG večino svojih prihodkov (v letih 2014 in 2015 je bil ta delež blizu [redacted] v letu 2016 pa [redacted]) realizira na tem trgu. Znotraj svoje primarne dejavnosti špedicije in drugih spremljajočih prometnih dejavnosti (v nadaljevanju tudi: špedicija), izvaja podjetje VV-LOG organizacijo transporta cestnih in pomorskih prevozov ter druge spremljajoče prometne dejavnosti (posredniške storitve - agentura, carinske storitve, itd).
24. Podjetje FERSPED večino svojih prihodkov ustvari z organizacijo cestnih, železniških, letalskih in pomorskih prevozov, skladiščnih in pretovornih storitev, ladijske agenture ter carinjenja. Znotraj dejavnosti špedicije ustvari priglasitelj najvišji delež prihodkov z organizacijo železniških prevozov ([redacted] v letu 2016) in organizacijo cestnih prevozov ([redacted] v letu 2016), carinsko posredovanje pa predstavlja približno [redacted] prihodkov od skupno ustvarjenih prihodkov iz naslova špedicije. Skladiščenje je v večji meri del spremljajoče dejavnosti špedicije, saj gre le za začasno skladiščenje v okviru špedicijskih poslov. Kot navaja priglasitelj, se med podjetji, ki so povezana s podjetjem FERSPED, ukvarja z dejavnostjo špedicije v minimalnem obsegu tudi podjetje SŽ-Tovorni promet, d.o.o. (prihodki iz tega naslova predstavljajo [redacted] celotnih prihodkov tega podjetja; v nadaljevanju: SŽ-TP), ter podjetji Ferit S.r.l. Italija (v nadaljevanju: FERIT) in Fercargo d.o.o. Sarajevo (v nadaljevanju: FERCARGO), ki sta kot odvisni podjetji priglasitelja registrirani v tujini, hkrati pa na trgu RS na področju špedicije ustvarita zelo majhen del prihodkov (podjetje FERIT leta 2015: [redacted] EUR, leta 2016: [redacted]; podjetje FERCARGO leta 2015: [redacted] EUR, leta 2016: [redacted] EUR).
25. Agencija je preverila tudi morebitne povezave dejavnosti v koncentraciji udeleženih in z njimi povezanih podjetij pri ostalih dejavnostih, ki jih izvaja podjetje VV-LOG. Pri tem je ugotavljala, ali bi lahko imela predmetna koncentracija vertikalne učinke v okviru potencialne vertikalne povezave med dejavnostjo posredništva pri prodaji goriv, ki jo opravlja podjetje VV-LOG, in dejavnostjo železniškega prevoza potnikov in blaga, ki jo izvaja Skupina SŽ. Priglasitelj je navedel, da dejavnost posredništva pri prodaji goriv ne predstavlja glavne dejavnosti podjetja VV-LOG (v letu 2016 je ta dejavnost predstavljala [redacted] delež v skupnih prihodkih podjetja VV-LOG). Kot navaja priglasitelj, bi podjetje VV-LOG na tem segmentu v RS po podatkih za leto 2016 z nekaj manj kot [redacted] EUR ustvarjenih prihodkov doseglo približno [redacted] tržni delež. Dalje je priglasitelj navedel, da podjetje VV-LOG izvaja navedeno dejavnost zgolj kot posrednik v verigi s podjetjem [redacted], s katerim ustvari dejansko vse prihodke iz te dejavnosti. Priglasitelj je Agenciji tudi pojasnil, da se gorivo, ki ga prodaja ciljno podjetje zaradi svoje sestave ne more uporabiti za namen železniškega prevoza potnikov in blaga ter da je Skupina SŽ pri izvajanju navedenih dejavnosti podvržena obvezni uporabi Zakona o javnem naročanju, kar pomeni, da mora za nakup pogonskega goriva izpeljati javno naročilo v skladu z veljavno zakonodajo. Po podatkih priglasitelja je trenutno edini dobavitelj pogonskih goriv podjetij SŽ-TP in SŽ-potniški promet, d.o.o., podjetje Petrol d.d., ki je največje podjetje s pogonskimi gorivi v RS.
26. Pri določitvi upoštevni proizvodnih/storitvenih trgov je Agencija upoštevala navedbe priglasitelja ter prakso Agencije in Evropske komisije. Na podlagi posredovanih podatkov priglasitelja Agencija ugotavlja, da bo do horizontalnih prekrivanj dejavnosti v koncentraciji udeleženih in z njimi povezanih podjetij prišlo na trgu špedicije, na katerem je aktivno podjetje FERSPED s povezanimi podjetji in podjetje VV-LOG.

Trg špedicije

27. Naloga špedicije je, da organizira in koordinira vse posle in aktivnosti v procesu fizičnega premeščanja blaga iz odpremnega v namembni kraj. Agencija je že v svojih preteklih odločbah²⁵ ugotovila, da v dejavnost špedicije sodijo katerekoli storitve povezane s prevozom (izvedenim na en način ali kot multimodalni način), združevanjem, hrambo, rokovanjem, pakiranjem ali distribucijo blaga, kakor tudi pomožne in svetovalne storitve, povezane s temi storitvami. Vsebujejo tudi storitve s carinskega in davčnega področja, carinjenje blaga, zavarovanje blaga in pobiranje oz. urejanje plačil ali dokumentacije v zvezi z blagom in tudi logistične storitve z moderno informacijsko in komunikacijsko tehnologijo pri prevozu, rokovanjem in hrambo blaga ter popolno organizacijo dobave (total supply chain management).²⁶
28. Tudi Evropska komisija je v svojih odločitvah špedicijske storitve opredelila kot organizacijo prevoza blaga, ki lahko vključuje tudi pomožne dejavnosti (carinjenje, skladiščenje, prekladalne storitve itd.) in se izvede po naročilu strank v skladu z njihovimi potrebami.²⁷ Nadalje je navedene storitve segmentirala glede na (i) notranji in mednarodni promet, ter glede na vrsto prometa (ii) zračni, kopenski in pomorski promet.²⁸ Špediter pogosto ne poseduje sredstev (ladje, letala ali drugo), ki so potrebni za prevoz (niti ne opravlja dejanskega prevoza), temveč na splošno najema prevozne zmogljivosti od tretjih oseb.²⁹ Evropska komisija je prav tako ugotavljala, vendar se ni dokončno opredelila, ali je treba špedicijske storitve v kopenskem prometu nadalje deliti glede na vrsto transportnega sredstva (zlasti na železniški in cestni promet), pri čemer je analiza trga potrdila, da med železniškimi in cestnimi špedicijskimi storitvami obstaja vsaj delna zamenljivost.³⁰
29. Agencija je ugotovila, da se za namen presoje predmetne koncentracije natančna opredelitev trga lahko pusti odprta, saj koncentracija ne vzbuja resnega suma o skladnosti s pravili konkurence, ne glede na to, kako ozko ali široko je opredeljen upoštevni storitveni trg špedicije. V kolikor bi Agencija špedicijo v kopenskem prometu nadalje delila glede na vrsto transportnega sredstva in bi tako ločeno obravnavala špedicijo v cestnem prometu od špedicije v železniškem prometu, pri organizaciji železniških prevozov ne bi bilo prekrivanj, saj se ciljno podjetje VV-LOG s to dejavnostjo ne ukvarja.
30. Upoštevni geografski trg špedicije je po navedbah priglasitelja območje RS. Priglasitelj je pri tem pojasnil, da špediterji sicer poslujejo v mednarodni trgovini kot uvozni, izvozni in tranzitni špediterji, kot carinski posredniki oziroma zastopniki lastnikov blaga v carinskih postopkih, kot klasični organizatorji mednarodnega transporta in kot izdelovalci transportne, carinske, zavarovalne in druge dokumentacije, vendar svojo dejavnost praviloma opravljajo na območju RS. Kot navaja priglasitelj, je v Sloveniji prisotna velika odvisnost poslovanja od evropskih špediterjev, saj slovenski špediterji praviloma nimajo lastne poslovne mreže v EU ali drugih sosednjih državah.³¹

²⁵ Odločba Agencije št. 306-52/2013-15 z dne 11. 9. 2013, odločba Agencije št. 3061-33/2016-7 z dne 13. 12. 2016 in odločba Agencije št. 306-97/2012-46 z dne 20. 3. 2017.

²⁶ Uradna definicija špediterskih in logističnih storitev; vir: GZS-Združenje za promet, Sekcija špediterjev in skladiščnikov (https://www.gzs.si/zdruzenje_za_promet).

²⁷ Odločbe Evropske komisije št. COMP/M.7630 - FEDEX / TNT EXPRESS z dne 8.1.2016, odst. 23, št. COMP/M.7268 - CSAV/ HGV/ KÜHNE MARITIME/ HAPAG-LLOYD AG z dne 11. 9. 2014, odst. 37, št. COMP/M.5480 - DEUTSCHE BAHN/ PCC LOGISTICS z dne 12. 6. 2009, odst. 12.

²⁸ Odločbe Evropske komisije št. COMP/M.7630 - FEDEX / TNT EXPRESS z dne 8.1.2016, odst. 24, št. COMP/M.7268 - CSAV/ HGV/ KÜHNE MARITIME/ HAPAG-LLOYD AG z dne 11. 9. 2014, odst. 37, št. COMP/M.5480 - DEUTSCHE BAHN/ PCC LOGISTICS z dne 12. 6. 2009, odst. 13, št. COMP/M.5450 - KÜHNE / HGV / TUI / HAPAG-LLOYD z dne 6. 2. 2009, odst. 18.

²⁹ Odločba Evropske komisije št. COMP/M.7630 - FEDEX / TNT EXPRESS z dne 8.1.2016, odst. 23.

³⁰ Odločba Evropske komisije št. COMP/M.5480 - DEUTSCHE BAHN/ PCC LOGISTICS z dne 12. 6. 2009, odst. 14.

³¹ Dokument št. 3061-16/2017-5, priloga 2, točka 6.1.5.

31. Agencija ugotavlja, da Evropska komisija v svojih predhodnih odločitvah ni dokončno opredelila, ali bi lahko bil trg špedicije (ali njegovi podtrgi) zaradi jezikovnih in regulatornih ovir nacionalen oz. ali bi lahko bil opredeljen širše, glede na to, da večji konkurenti ustvarjajo mednarodne komercialne mreže na širšem območju EGP.³² Ker v primeru presoje predmetne koncentracije s pravili konkurence ni potrebna dokončna opredelitev upoštevnega storitvenega trga, tudi dokončna opredelitev upoštevnega geografskega trga ni potrebna, saj tudi v primeru ožje geografske opredelitve trga špedicije, ki obsega območje RS, kot bo razvidno v nadaljevanju, ni izkazan sum glede skladnosti obravnavane koncentracije s pravili konkurence.

B Presoja koncentracije

32. V skladu z 11. členom ZPOmK-1 so prepovedane koncentracije, ki bistveno omejujejo učinkovito konkurenco na ozemlju Republike Slovenije ali njegovem znatnem delu, zlasti kot posledica ustvarjanja ali krepitev prevladujočega položaja. Agencija presoja koncentracije zlasti glede na tržni položaj v koncentraciji udeleženih podjetij, njihovo možnost za financiranje, strukturo trga, izbiro, ki jo imajo na voljo dobavitelji in uporabniki, ter njihov dostop do virov ponudbe oziroma do samega trga, obstoj morebitnih pravnih ali dejanskih vstopnih ovir, gibanje ponudbe in povpraševanja na upoštevni trgih, koristi vmesnih in končnih uporabnikov ter glede na tehnični in gospodarski razvoj pod pogojem, da je v korist potrošnikom in ne ovira konkurence.
33. Agencija je, kot že navedeno, ugotovila, da v zadevni koncentraciji prihaja do horizontalnega prekrivanja dejavnosti v koncentraciji udeleženih in z njimi povezanih podjetij na trgu špedicije. Na tem trgu sta v RS dejavna predvsem prigrasitelj in prevzeto podjetje, v zelo majhnem obsegu pa tudi s prigrasiteljem povezana podjetja FERIT, FERCARGO in SŽ-TP.
34. Horizontalne združitve lahko bistveno ovirajo učinkovito konkurenco v primeru, če so pred združitvijo v koncentraciji udeležena podjetja bližnji konkurenti in se s koncentracijo odstrani pomemben konkurenčen pritisk med njimi, kar bi posledično povečalo tržno moč združenega subjekta in škodovalo učinkoviti konkurenci.
35. Agencija je presojo koncentracije izvedla na podlagi podatkov, posredovanih s strani prigrasitelja, in na podlagi javno dostopnih podatkov ter drugih razpoložljivih podatkov, ki jih je pridobila tekom postopka.

Trg špedicije

36. Prigrasitelj je za oceno obsega trga špedicije v RS v obdobju od leta 2014 do 2016 uporabil podatke aplikacije FI-PO (Ajpes) o čistih prihodkih od prodaje podjetij in samostojnih podjetnikov, ki kot svojo glavno dejavnost navajajo »špedicijo in druge spremljajoče prometne dejavnosti«. Pri tem je pojasnil, da v RS ne obstajajo uradni statistični ali drugi podatki o količinskem ali vrednostnem obsegu teh storitev. Prigrasitelj je ocenil, da so podjetja in samostojni podjetniki na trgu špedicije v RS ustvarili leta 2014 [redacted] EUR, v letu 2015 [redacted] EUR in leta 2016 [redacted] EUR prometa (Tabela 1). Prigrasitelj je skladno z ocenjenim vrednostnim obsegom trga špedicije v RS izračunal tržne deleže v koncentraciji udeleženih in z njimi povezanih podjetij, ki so razvidni iz Tabele 1. Pri tem je upošteval dejansko ustvarjene čiste prihodke, ki so jih v obravnavanem obdobju realizirali

³² Odločbe Evropske komisije št. COMP/M.7268 - CSAV/ HGV/ KÜHNE MARITIME/ HAPAG-LLOYD AG z dne 11. 9. 2014, odst. 39, št. COMP/M.5480 - DEUTSCHE BAHN/ PCC LOGISTICS z dne 12. 6. 2009, odst. 15 in 17, št. COMP/M.5450 - KÜHNE / HGV / TUI / HAPAG-LLOYD z dne 6. 2. 2009, odst. 18.

priglasitelj s povezanimi podjetji (Skupina SŽ) in prevzeto podjetje VV-LOG, z dejavnostjo špedicije, na trgu RS.³³

37. Tabela 1: Ocena velikosti trga špedicije v RS ter tržnih deležev Skupine SŽ in podjetja VV-LOG, glede na ustvarjene čiste prihodke od prodaje v obdobju 2014 – 2016

Leto	Ocena obsega trga špedicije RS (v mio EUR)	Prihodki Skupine SŽ (v mio EUR)	Tržni delež (v %)	Prihodki podjetja VV-LOG (v mio EUR)	Tržni delež (v %)	TD združenega podjetja (v %)
2016	██████████	██████████	██████████	██████████	██████████	██████████
2015	██████████	██████████	██████████	██████████	██████████	██████████
2014	██████████	██████████	██████████	██████████	██████████	██████████

Vir: www.ajpes.si, podatki in izračuni priglasitelja.³⁴

38. Iz Tabele 1 je razvidno, da so v letu 2016 podjetja Skupine SŽ na trgu špedicije z ██████████ EUR ustvarjenih prihodkov dosegla tržni delež v višini ██████████, medtem ko je v istem letu podjetje VV-LOG s približno ██████████ EUR ustvarjenih prihodkov doseglo na obravnavanem trgu ██████████ tržni delež. Iz Tabele 1 je prav tako razvidno, da ima združeno podjetje na opredeljenem storitvenem trgu špedicije v RS po podatkih za leto 2016 približno ██████████ tržni delež.
39. Agencija pri tem sicer poudarja, da ocenjeni tržni deleži v koncentraciji udeleženih in z njimi povezanih podjetij, ne odražajo nujno realne velikosti tržnih deležev na upoštevnem trgu špedicije v RS, saj lahko podjetja poleg glavne dejavnosti opravljajo tudi druge dejavnosti, zato lahko podatki o prihodkih glavne dejavnosti podjetij, ki so bili upoštevani v oceni velikosti trga špedicije, zajemajo tudi prihodke drugih dejavnosti oziroma ne obsegajo morebitnih prihodkov tistih podjetij, ki nimajo registrirane špedicije kot glavne dejavnosti. Enako velja tudi za ocenjene tržne deleže konkurenčnih podjetij, ki so navedeni v Tabeli 2. Ne glede na metodološke pomanjkljivosti izračunov tržnih deležev na trgu špedicije, Agencija meni, da so zaradi odsotnosti resnega suma o skladnosti obravnavane koncentracije s pravili konkurence tudi takšne ocene tržnih deležev ustrezne, zato jih je uporabila pri presoji koncentracije podjetij.
40. Priglasitelj je navedel, da je slovenski trg špedicije relativno dobro razvit in da ni pravnih ovir, ki bi podjetjem onemogočala vstop na trg. Na trgu delujejo mnogi konkurenti, ki med seboj konkurirajo s ceno in kvaliteto svoje storitve. Po podatkih podatkovne baze AJPEŠ je v Sloveniji 487 poslovnih subjektov (od tega 410 podjetij in 77 samostojnih podjetnikov), ki imajo registrirano špedicijo kot svojo glavno dejavnost. Slednji so v letu 2016 ustvarili na domačem in tujem trgu skupno 707,2 mio EUR čistih prihodkov od prodaje, od tega, kot že navedeno, na trgu RS po oceni priglasitelja ██████████ EUR. Iz Tabele 2 je razvidno, da je

³³ Priglasitelj je v oceni obsega trga špedicije upošteval celotno ustvarjene čiste prihodke samostojnih podjetnikov, ki imajo kot glavno dejavnost navedeno špedicijo in druge spremljajoče prometne dejavnosti, saj slednji v svojih letnih poročilih ne razkrivajo ločeno prihodkov, ki jih ustvarijo na domačem in tujem trgu (dokument št. 3061-16/2017-5, priloga 2, tč. 6.2.1.3). Agencija ugotavlja, da v kolikor bi obseg trga zmanjšali za prihodke samostojnih podjetnikov, ustvarjene s špedicijo na tujih trgih, bi bila razlika tako majhna, da to ne bi vplivalo na položaj v koncentraciji udeleženih podjetij na obravnavanem trgu (podatki Ajpes FI-PO za leto 2016: podjetja, ki imajo kot glavno dejavnost navedeno špedicijo in druge spremljajoče prometne dejavnosti so ustvarila skupno 695.618.946 EUR čistih prihodkov od prodaje, od tega 317.641.981 EUR čistih prihodkov od prodaje na domačem trgu, samostojni podjetniki pa skupno, t.j. na domačem in tujem trgu, 11.552.700 EUR prometa. V kolikor bi izhajali iz predpostavke, da samostojni podjetniki, podobno kot podjetja ustvarijo cca 46 % prihodkov z dejavnostjo špedicije na domačem trgu, in bi tako znašal obseg trga špedicije v tem letu v RS 322,9 mio EUR namesto ██████████ mio EUR, bi bila tržna deleža Skupine SŽ in podjetja VV-LOG približno enaka, kot če bi bila ocenjena na podlagi vseh prihodkov samostojnih podjetnikov, in bi znašala v letu 2016 ██████████ % oz. ██████████ %).

³⁴ Dokument št. 3061-16/2017-5, priloga 2, točka 6.2.1.1 in 6.2.2.2.

imelo od konkurenčnih podjetij na trgu špedicije v RS, po ocenah priglasitelja, v letu 2016 največji vrednostni tržni delež podjetje INTEREUROPA d.d. (██████████), sledijo podjetja T.P.G. LOGISTIKA d.o.o. (██████████), SHENKER d.d. (██████████), FMS LOGISTIKA d.o.o. (██████████), DSV d.o.o. (██████████), CARGO-PARTNER d.o.o. (██████████), itd.

41. Tabela 2: Ocena tržnih deležev po vrednosti konkurenčnih podjetij, ki so dejavna na trgu špedicije v RS v letu 2016

Podjetje	Ocena tržnega deleža (v %)
INTEREUROPA d.d.	██████████
T.P.G. LOGISTIKA d.o.o.	██████████
SHENKER d.d.	██████████
FMS LOGISTIKA d.o.o.	██████████
DSV d.o.o.	██████████
██████████ CARGO-PARTNER d.o.o.	██████████
GEBRUDER WEISS d.o.o.	██████████
RHENUS LOGISTIKA d.o.o.	██████████
Združeno podjetje	██████████
BOXLINE UCL d.o.o.	██████████
RCM d.o.o.	██████████
DRAGON MARITIME d.o.o.	██████████
ostali	██████████

Vir: www.ajpes.si, ocene in izračuni priglasitelja.³⁵

42. Agencija glede na strukturo trga ugotavlja, da so tržni deleži na zadevnem trgu izredno razpršeni, zato ocenjuje, da je trg špedicije v RS zelo konkurenčen. Agencija dalje ocenjuje, da se razmere na zadevnem upoštevem trgu špedicije v RS zaradi predmetne koncentracije ne bodo bistveno spremenile, saj se bo tržni delež Skupine SŽ po podatkih za leto 2016 povečal zgolj za ██████████ odstotne točke. Tudi tržni delež združenega podjetja je relativno majhen, saj se je v obravnavanem obdobju (2014 – 2016) gibal med ██████████ in ██████████%.
43. V skladu z 18. odstavkom Smernic o presoji horizontalnih združitve na podlagi Uredbe Sveta o nadzoru koncentracij podjetij, se pri koncentracijah, pri katerih skupni tržni delež v koncentraciji udeleženih podjetij ne presega 25 %, zaradi omejenega tržnega deleža domneva, da koncentracija ne more ovirati učinkovite konkurence in je zato skladna s pravili konkurence. Agencija zato glede na tržne deleže, ki jih skupno dosegajo v koncentraciji udeležena in z njimi povezana podjetja na trgu špedicije v RS, meni, da koncentracija ne more ovirati učinkovite konkurence in zato ne bo privedla do negativnih horizontalnih učinkov, saj na trgu špedicije ne bo imela za posledico ustvarjanja ali krepitev prevladujočega položaja. Po mnenju Agencije obravnavana koncentracija ne predstavlja bistvene spremembe obstoječe strukture trga špedicije. Poleg tega se možnost izbire kot eden pomembnejših dejavnikov presoje skladnosti koncentracije s konkurenčnimi pravili, zaradi zadevne koncentracije, po mnenju Agencije, za uporabnike ne bo zmanjšala, saj so na trgu prisotni številni konkurenti, ki vršijo konkurenčni pritisk na združeno podjetje, zaradi česar se slednje ne bo moglo obnašati neodvisno od ostalih konkurentov na trgu.

³⁵ Dokument št. 3061-16/2017-5, priloga 2, točka 6.2.3.1.

ZAKLJUČEK

44. Na podlagi posredovanih podatkov priglasiatelja koncentracije, ob upoštevanju javno dostopnih podatkov ter drugih razpoložljivih podatkov Agencija ugotavlja, da v zadevi priglašene koncentracije ni izkazan resen sum o neskladnosti koncentracije s pravili konkurence. Koncentracija ne bo povzročila bistvenega omejevanja učinkovite konkurence na ozemlju Republike Slovenije, zlasti kot posledice ustvarjanja oziroma krepite prevladujočega položaja. Agencija zato koncentraciji, na podlagi tretjega odstavka 46. člena ZPOmK-1, ne nasprotuje in izjavlja, da je skladna s pravili konkurence.

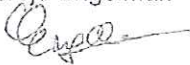
IV. ODLOČITEV O STROŠKIH POSTOPKA

45. V skladu s prvim odstavkom 118. člena Zakona o splošnem upravnem postopku mora organ odločiti o stroških postopka. Glede na to, da posebni stroški v postopku niso nastali, je organ odločil, kot izhaja iz druge točke izreka.

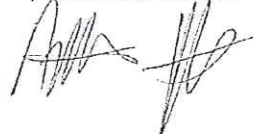
POUK O PRAVNEM SREDSTVU

Zoper to odločbo je dovoljeno vložiti tožbo pri Upravnem sodišču RS, Fajfarjeva 33, 1000 Ljubljana, v roku tridesetih dni od dneva vročitve odločbe. Tožba se v dveh izvodih vloži pri sodišču ali pa se pošlje po pošti. Šteje se, da je bila tožba vložena pri sodišču tisti dan, ko je bila priporočeno oddana na pošto.

Postopek vodila:
Andreja Engelman

Andrej Matvoz
predsednik senata

Vročiti:

- FERSPED d.o.o., Parmova 37, 1000 Ljubljana, **po pooblaščenca:** RMG, pravno svetovanje in korporativno upravljanje, d.o.o., Zaloška cesta 69, 1000 Ljubljana, - osebno po ZUP.

Vložiti:

- zbirka dokumentarnega gradiva, tu.

Objaviti:

- Izrek odločbe na spletni strani Javne agencije Republike Slovenije za varstvo konkurence.

